

VIII., IX. – 2. 11. - 6. 11.

ANGLICKÝ JAZYK:

Hello. Ahoj. Slovní zásoba, mluvní aktivity. Pozdravy, popis těla.

Anglický jazyk – pracovní list

1. Představ se a napiš něco o sobě: krátké věty, cca 3

---

2. Spoj anglický pokyn s českým překladem:

Listen. _____ Předved'.

Look. _____ Říkej.

Point. _____ Poslouchej.

Say. _____ Dívej se.

Act. _____ Ukazuj.

Sing. _____ Zpívej.

3. Piš barevně písmena podle pokynu: písmena jsou uvedena v závorce, samozřejmě anglická výslovnost

red /ti:/ blue /el/ yellow /i:/ pink /eič/ green /em/ black /ei/ orange /si:/

---

4. Přelož:

Jak se jmenuješ?

Kolik je ti let?

Máš sestru?

Ano, mám.

ČESKÝ JAZYK – naučíte se vzory rodu ženského.

PODSTATNÁ JMÉNA RODU ŽENSKÉHO

žena	
číslo jednotné	číslo množné
1. p. žena	1. p. ženy
2. p. ženy	2. p. žen
3. p. ženě	3. p. ženám
4. p. ženu	4. p. ženy
5. p. ženo!	5. p. ženy!
6. p. ženě	6. p. ženách
7. p. ženou	7. p. ženami

růže	
číslo jednotné	číslo množné
1. p. růže	1. p. růže
2. p. růže	2. p. růží
3. p. růži	3. p. růžím
4. p. růži	4. p. růže
5. p. růže!	5. p. růže!
6. p. růži	6. p. růžích
7. p. růží	7. p. růžemi

píseň	
číslo jednotné	číslo množné
1. p. píseň	1. p. písně
2. p. písně	2. p. písní
3. p. písní	3. p. písním
4. p. píseň	4. p. písně
5. p. písní!	5. p. písně!
6. p. písní	6. p. písních
7. p. písní	7. p. písněmi

kost	
číslo jednotné	číslo množné
1. p. kost	1. p. kosti
2. p. kosti	2. p. kostí
3. p. kosti	3. p. kostem
4. p. kost	4. p. kosti
5. p. kosti!	5. p. kosti!
6. p. kosti	6. p. kostech
7. p. kostí	7. p. kostmi

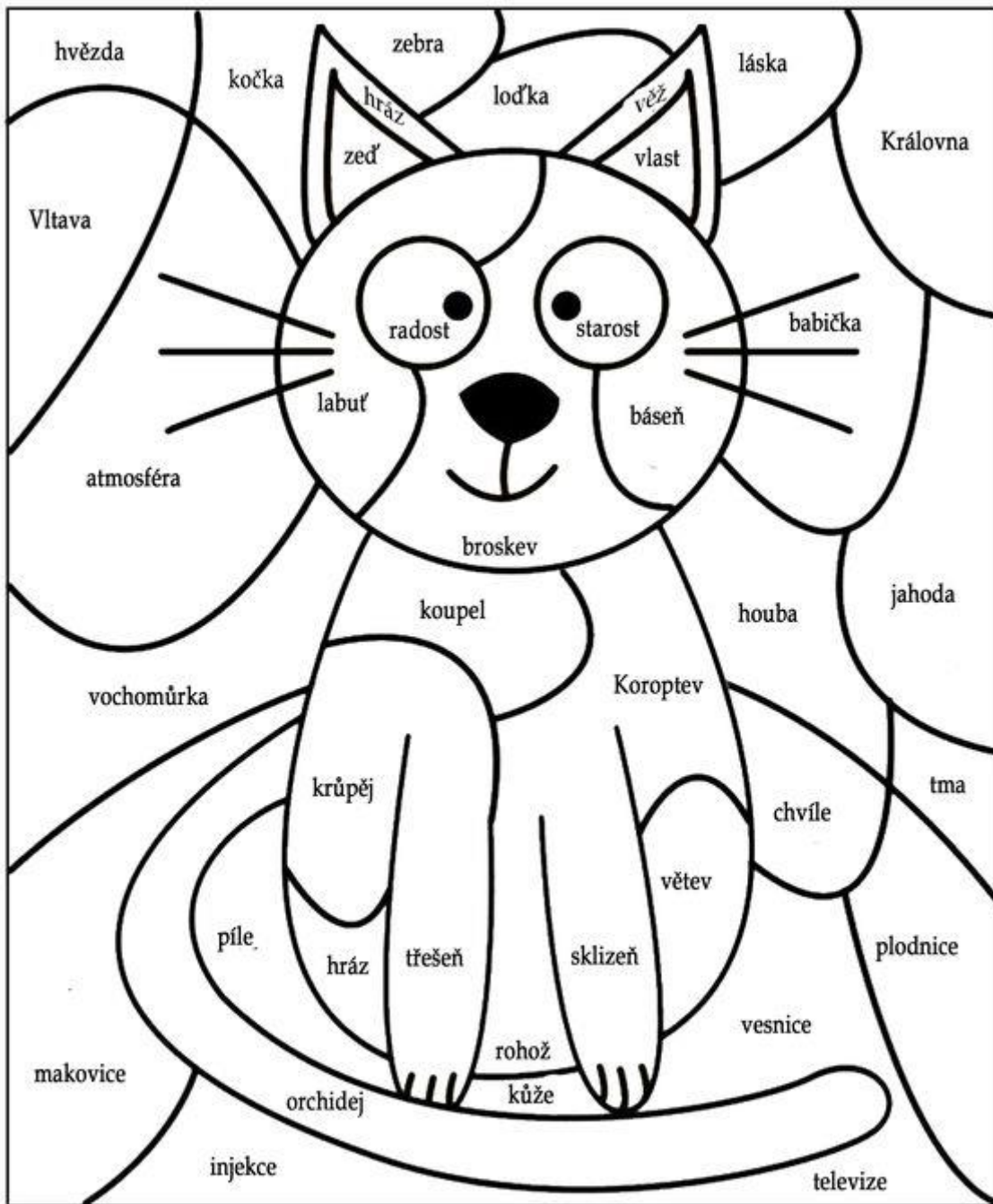
V textu podtrhny podstatná jména rodu ženského a urči vzor.

Kočka a pes seděli spolu ve svém domečku a povídali si. „Poslouchej, kočičko,“ řekl pes, „už bude 28. října, a my nenáne žádnou vlajku.“

Ze střechy to vypadá, jako kdyby byla celá Země plná vlajek.

Paní učitelka pochválila jen děvčata.

Zahrada byla poseta tulipány, růžemi, fialkami a levandulí. Byla plná kytek.

VZORY ŽENSKÉHO RODU

ŽENA - MODRÁ RŮŽE - ZELENÁ PÍSEŇ - HNĚDÁ KOST - RŮŽOVÁ

MATEMATIKA – čísla si přečti a podle vzoru dopiš zápis čísel

milióny	statisíce	desetitisíce	tisíce	sta	desítky	jednotky	zápis
			1	9	9	6	1996
		2	2	6	4	0	
	5	6	2	0	5	3	
				3	5	6	
			4	0	4	1	
	2	3	7	0	0	0	
1	0	0	5	7	5	9	
7	6	5	8	4	3	0	

ZAPIŠ ČÍSLA:

- 1) Čtyři statisíce, šest desetitisíců, pět tisíců, osm set, tři desítky a dvě jednotky
- 2) Pět desetitisíců, čtyři sta, dvě desítky, devět jednotek
- 3) Tři statisíce, sedm tisíc, devět set, sedm jednotek
- 4) Šest statisíců, tři sta, čtyři desítky a pět jednotek

NAPIŠ 5 ČÍSEL VĚTŠÍCH NEŽ 1000 A MENŠÍCH NEŽ 10 000.

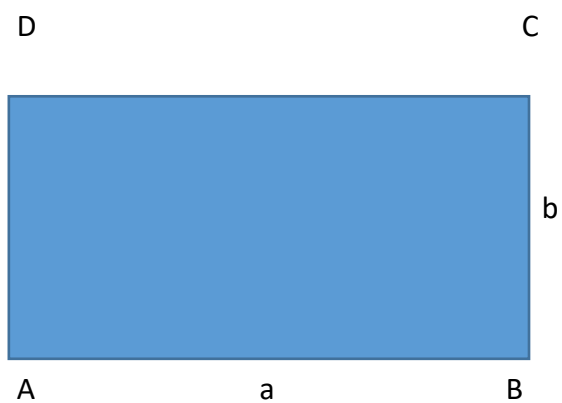
NAPIŠ 5 ČÍSEL VĚTŠÍCH NEŽ 850 000 A MENŠÍCH NEŽ 900 000.

SEŘAĎTE ČÍSLA OD NEJMENŠÍHO PO NEJVĚTŠÍ – čísla si přečti nahlas

- A) 1 526, 923, 1 021
- B) 12 234, 12 422, 12 231
- C) 287, 278, 289
- D) 1 001, 999, 1 010
- E) 107 990, 170 001, 169 909
- F) 1 875, 1 857, 1 867

OBDELNÍK

Má protilehlé strany stejně dlouhé a rovnoběžné.

Má všechny vnitřní strany úhlů pravé.

Sousední strany jsou k sobě kolmé.

UDĚLEJ NÁČRT A PAK NARÝSUJ:

Narýsuj obdélník KLMN o stranách $a = 5\text{ cm}$, $b = 3\text{ cm}$.

ASIE

Asie je největší a nejlidnatější kontinent s rozlohou 44 603 853 km² a více než 4 miliardami obyvatel. Rozkládá se především na východní a severní polokouli. Pokrývá 8,6 % povrchu Země (29,9 % souše) a její obyvatelstvo představuje 60 % světové populace. Během 20. století se počet lidí žijících v Asii téměř zčtyřnásobil.

- **Rozloha** - 44 603 853 km², celkem 48 států

-**Regiony** - Střední Asie, Východní Asie, Severní Asie, Jihovýchodní Asie, Jihozápadní Asie, Jižní Asie

Obyvatelstvo Asie

- Kolem roku 1900 žilo v Asii 947 milionu lidí. Od té doby počet obyvatel Asie vzrostl čtyřnásobně. V roce 2012 dosáhl 4 175 038 363 a stále stoupá. Polovinu tvoří obyvatelstvo do 20 let. V Asii žijí přibližně dvě třetiny obyvatelstva světa. Nejvíce obyvatel má Čína s 1,3 miliardami.

Povrch Asie

Severní část kontinentu tvoří rozsáhlé ploché nížiny a roviny. Jižní část je oddělena horskými masivy, jejichž hřbety se setkávají v horském uzlu pohoří Pamír. Hory zaujímají hlavně střed kontinentu (alpínsko-himálajské vrásnění - třetihory). V Asii převažují hlavě vysočiny.

Podnebí Asie

Vzhledem k obrovské rozloze Asie zde najdeme všechny hlavní podnebné pásy. Velká území v nitru kontinentu mají silně kontinentální podnebí s velkými teplotními rozdíly mezi zimou a létem. Rozpětí průměrných červencových teplot je od 5 do 35 stupňů.

Opište si do sešitu tyto informace.

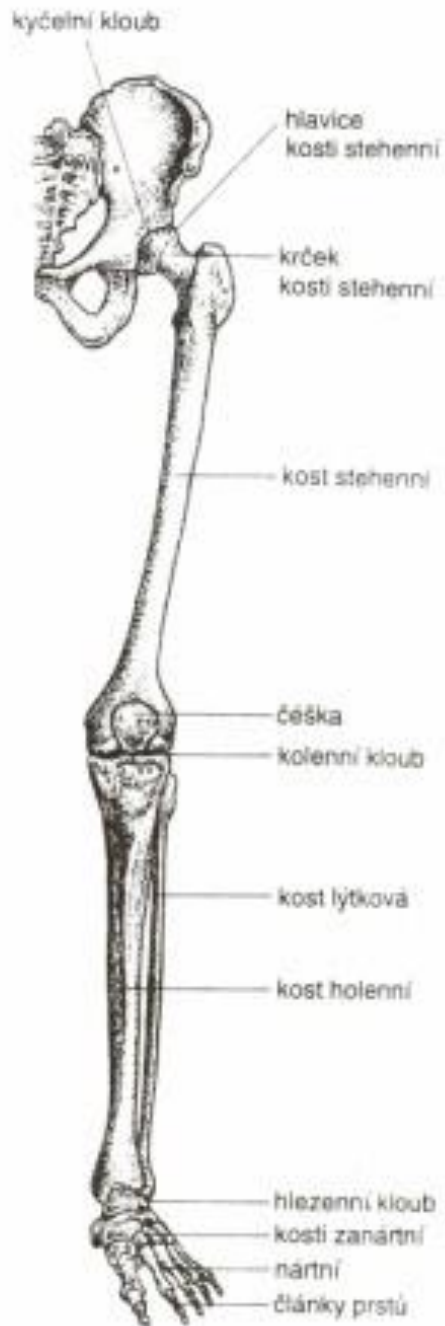
Na wikipedii si vyhledejte a přečtěte další informace k Asii.

www.yotobe.com – dokument Asie, Asie zeměpis – prosím podívejte se na to.

KOSTRA KONČETIN

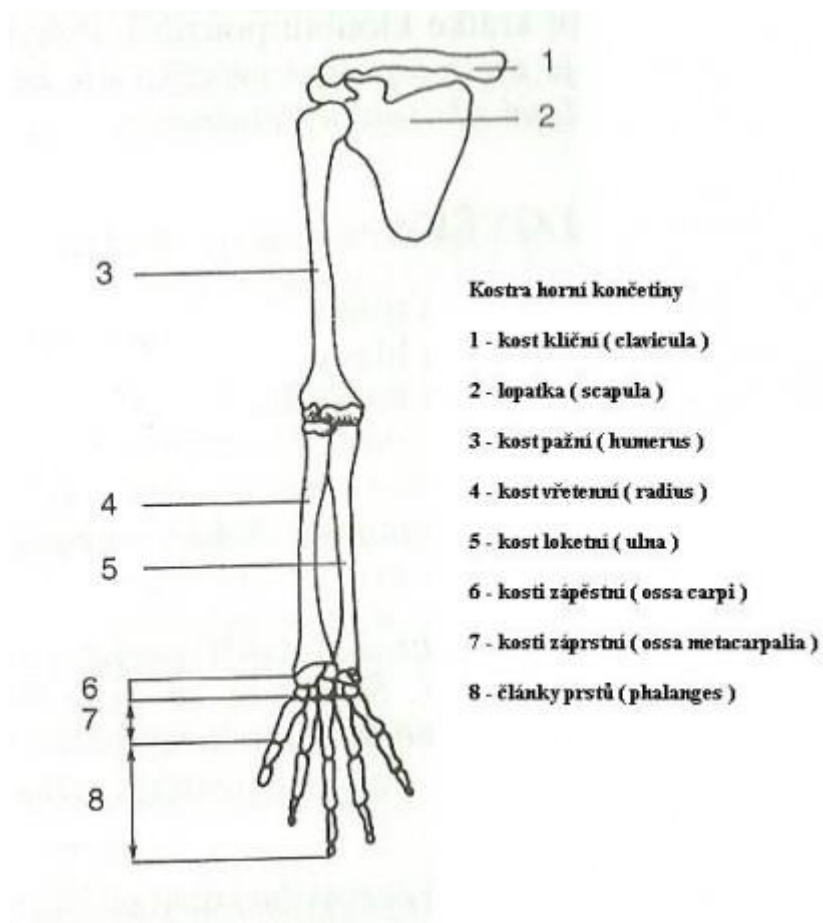
DOLNÍ KONČETINY

- Nesou celé tělo a umožňují pohyb – chůzi
- K trupu jsou připojeny pánevní kostí
- Nejdelší a nejmohutnější je kost stehenní

HORNÍ KONČETINY

- Jsou připojeny k trupu kostmi klíčními a lopatkami

Výpisky si nalepte do sešitu.

Učebnice str: 47 – 49

www.yotobe.com – Kosterní soustava – 5. třída – vřele doporučuji

DĚJEPIS

ŽIVOT VE MĚSTĚ

- Lidé se stěhují za prací do měst z vesnic
- **Manufaktury** – velké dílny, pracovali nejen muži, ale i ženy a děti
- **Dělnictvo** – nová skupina pracujících
- **Obyčejní lidé** – žili v bídnych podmínkách na okrajích měst
- **Měšťané a majetní obyvatelé** – obývali domy ve středu města

Mění se životní styl, zlepšuje se hygiena. Lidé vyhledávají zábavu, druží se – vznikají kavárny a pořádají se plesy.

Opsat do sešitu.

Zajímavost pro přečtení.

Byt- několik místností: kuchyně, obývací pokoj, parádní pokoj či salon. V pokojích - čalouněný sedací nábytek.

konec 18. století- růst počtu obyvatel měst v ČR. Důvodem bylo zakládání nových manufaktur a prvních továren. Pro rodiny dělníků - pavlačové nájemní domy.

Rozšiřování a modernizování měst- - vznikaly veřejné parky, první muzea, galerie, rostl počet divadel.

Závisel na zámožnosti. Otec – zaměstnání, matka - domácnost a děti. Měšťánské rodiny vedly čilý společenský život. Oblíbené místo - kavárna, hostinec.

Konec 18. století - jednodušší silueta dámských šatů, a střizlivý pánský oděv. Splynuly rozdíly mezi módou šlechtickou a měšťánskou. Oblečení pro děti- pohodlnější. Začátek rozlišování oděvu vycházkového a společenského. Místo pro předvádění módního oblečení -promenády.

Obnovitelné a neobnovitelné zdroje.

NEOBNOVITELNÉ PŘÍRODNÍ ZDROJE

NEROSTNÉ SUROVINY, které vznikaly velmi dlouho, ubývají, protože tyto zdroje čerpáme.

Patří sem např.: STAVEBNÍ KÁMEN, ŽELEZNÉ RUDY, PALIVA

- **UHLÍ** - je hořlavá hornina obsahující převážně uhlík.

Mnoho uhlíku má **černé uhlí** a **hnědé uhlí**. Uhlí vzniklo hnitím a rozložením pravěkých rostlin.

Naleziště černého uhlí jsou u nás na **Ostravsku a Kladensku**. Naleziště hnědé uhlí jsou u nás v **Podkrušnohoří**.

Výhody užívání uhlí: má velkou výhřevnost, lépe hoří.

Nevýhody využívání uhlí jsou: náročná přeprava, nebezpečná těžba, ničení krajiny.

- **ROPA** - je hnědá až černá hořlavá kapalina s typickým zápachem, ve vodě nerozpustná. Ropa se těží ropnými vrty, ze kterých je na povrch získávána pumpami.

Z ropy se vyrábí: benzín, petrolej (palivo letadel), nafta (diesellové motory), mazut (k topení na lodích), některé léky, umělé vitamíny, hnojiva, pesticidy.

Naleziště malého množství ropy jsou u nás na Hodonínsku, Břeclavsku a Kyjovsku.

Výhody využívání ropy jsou: jednoduše dostupný zdroj a mnohostranné využití.

Nevýhody využívání ropy jsou: ropné havárie, znečištění ovzduší.

- **ZEMNÍ PLYN** - je hořlavá látka bez zápachu a barvy. Těží se z ložisek na pevnině i pod mořským dnem. Přepravuje se plynovody nebo v tankerech.

Využití zemního plynu: jako zdroj energie, surovina pro chemický průmysl a motorové palivo.

Výhody využívání zemního plynu jsou: snadná doprava na velké vzdálenosti, je ekologické.

Nevýhody využívání zemního plynu jsou: nebezpečí požárů a výbuchů, havárie plynovodů ...

OBNOVITELNÉ

PŘÍRODNÍ ZDROJE

Jsou to PŘÍRODNÍ ZDROJE a jsou **nevyčerpatelné**. Například energie **Slunce**, energie **větru**, energie **pohybů mořské a říční vody**, energie **vnitřního tepla Země**.

- **ENERGIE VĚTRU**- Ve větrné elektrárně vítr roztáčí větrnou turbínu na stožáru a větrná energie je přeměněna na mechanickou, kterou generátor přemění na **elektrickou energii**.

Mnoho větrných elektráren je v Dánsku, Španělsku, Německu, Rakousku...

Výhody větrných elektráren: jsou ekologické, nemají odpad, nezatěžují půdu.

Nevýhody větrných elektráren jsou: hlučnost, složité umístění, závislost na síle větru, vysoké výrobní náklady ...

- **SOLÁRNÍ ENERGIE** - Solární kolektory (mohou být umístěné i na střechách domů) mění sluneční energii do tepelné energie.

Výhoda: nenáročná obsluha

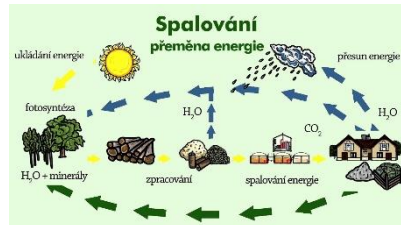
Nevýhoda: jsou drahé na instalaci a také závislé na síle slunečního záření.

- **VODNÍ ELEKTRÁRNY** – fungují takto: proudící voda roztáčí turbínu, generátor přeměňuje mechanickou energii na elektrickou.

- **SPALOVÁNÍ - BIOMASY** - Biomasa je organická hmota. Například: dřevo, dřevěné pelety, sláma, zbytky ze zemědělské výroby, exkrementy zvířat, komunální odpad, plyny z čistíren odpadních vod. Vzniká elektrická energie a teplo.

Nevýhodou spalování biomasy je vznik popela.

Otázky - 1) Uveď příklad obnovitelných a neobnovitelných zdrojů.

2) Jaké jsou výhody a nevýhody užití zemního plynu?

3) Srovnej výhody a nevýhody využití obnovitelných zdrojů.

4) Proč je potřeba šetřit s ropou, uhlím, zemním plynem?

Téma: STÁT, JEHO FUNKCE, TYPY STÁTŮ

• POJEM STÁT A JEHO PODSTATA

STÁT je *organizovaný spolek lidstva* na určitém území s mocí vládní, je to forma organizace lidské společnosti, která *sdrůžuje obyvatele určitého území* v právní celek.

STÁT SE SKLÁDÁ Z:

1. Pevně vymezeného **území**, ke kterému patří pevnina, vzdušný prostor, podzemní prostor a pobřežní vody.
2. Stálého **obyvatelstva**, přičemž obyvateli státu jsou lidé, kteří mají státní občanství a spadají pod státní moc a obývají území daného státu.
3. Organizované **státní moci**, to jsou všechny orgány státní moci.
4. Dále musí mít stát také **státní suverenitu**, což znamená, že stát není závislý na jiném státě.

• Funkce státu

FUNKCE STÁTU se dělí na **vnitřní a vnější**.

1. mezi vnitřní funkce státu patří :

- **bezpečnostní** funkce, to je zajištění bezpečnosti občanů a jejich majetku, ale i zabezpečení fungování státu, jeho orgánu a institucí
- **právní** funkce, neboli zajištění respektování právního řádu ve všech oblastech činnosti dané společnosti
- **ekonomická** funkce, to je stanovení podmínek pro chod ekonomiky (obchodování státu)
- **sociální** funkce, kam spadá zajištění občanů v nemoci (nemocenská), stáří (důchod) a při ztrátě prostředků obživy (Úřad práce).
- **kulturní** funkce, zahrnující péči o kulturní dědictví (rozvoj školství, vědy a výchovy)

2. mezi vnější funkce státu patří :

- **zajištění vztahů s dalšími státy** (diplomacie)
- **zajištění zahraničního obchodu** – obchod s ostatními státy
- **obrana území před případným napadením** (sem patří například boj proti terorismu)

- **TYPY STÁTŮ**

Podle organizace státní moci rozlišujeme jednotlivé **typy státu**.

1. **demokracie** - státní moc je vykonávána za účasti občanů, uskutečňuje se buď přímou účastí lidu, nebo prostřednictvím volených zástupců.
2. **diktatura** – občané nemají možnost ovlivňovat řízení a chod státu, jedná se o neomezenou vládu jednotlivce či skupiny; **totalitní diktatura** je vládou jedné strany.
3. **teokracie** - státní moc vykonává vládce, který je chápán jako vykonavatel boží vůle.
4. **monarchie** - doživotní vláda jednoho panovníka (včetně různých stupňů omezení jeho vlády)
5. **republika** - státní moc se odvíjí od občanů, moci volenými na určité státní moc je v rukou parlamentu, vlády a prezidenta, soudů.

Otázky: 1) Jaké jsou funkce státu?

2) jaké znáš typy států?

3) Co to je stát?

4) Co je demokracie?

Výchova ke zdraví – IX. - týden 2.11. – 6.11. 2020

Negativní vlivy životního prostředí na člověka

- **zvýšení četnosti a závažnosti výskytu respiračních chorob** ve všech věkových skupinách, především však u starších osob a dětí, jako důsledek znečišťování atmosféry
- **zvýšení četnosti výskytu karcinogenních nádorů** jako superpozice působení mnoha faktorů –
- **zvýšení četnosti výskytu psychických poruch** jako výsledek životního stylu a prostředí - nadměrný hluk, neosobní architektura, civilizační tlak a stres aj.
- **poruchy sluchu** jako důsledek krátkodobé i dlouhodobé expozice zvýšenému hluku (typické pro nemoci z povolání)
- zvyšování kojenecké úmrtnosti (je však „překryto“ zvyšováním kvality lékařské péče)
- **Lidé, kteří dodržovali 6-7 z těchto návyků žili 10-12 roků déle jako ti, kteří dodržovali jen 0-3 dobrých životních návyků**
- **Průměrný člověk si může přidat 5 roků navíc ke svému životu, když začne dodržovat zdravější životní styl**
- **Ti, kteří dodržovali zdravý životní styl byli o 20-30 roků biologicky mladší oproti těm, kteří je nedodržovali**
- **Úmrtnost byla přímo úměrná počtu škodlivých životních návyků.**
- Poskytují energii pro tělo a mozek, když to nejvíce potřebujeme a jsme aktivní
- Zlepšují pozornost a učení
- Lidé, kteří pravidelně snídají mají méně nehod
- Pomůže, aby jsme odolali méně výživným jídlům (rychlovky)
- **Podle této studie lidé, kteří snídají žijí déle .**
- Poskytují energii pro tělo a mozek, když to nejvíce potřebujeme a jsme aktivní
- Zlepšují pozornost a učení
- Lidé, kteří pravidelně snídají mají méně nehod
- Pomůže, aby jsme odolali méně výživným jídlům (rychlovky)

- Pamlsky obsahují hodně - tuku, soli, cukru a kalorií
  - Mají málo - vlákniny, vitamínov,a minerálov
  - Časté jezení snižuje chuť na výživnější vařenou stravu
- Časté jezení urychluje zubní kaz

PRACOVNÍ LIST – k vypracování využij výše uvedeného textu, pracovního sešitu a internetu

Odpovězte:

1. Vypište vlivy prostředí působící na člověka:

.....
 .....
 .....

3. Vysvětlete, jak vzniká stres: .....

.....
 .....

4. Popište, jak lze zvyšovat schopnosti člověka přizpůsobit se prostředí :

.....
 .....
 .....

5. Zhodnoťte stručně prostředí, ve kterém žijete, z hlediska vlivu na vaše zdraví:

.....
 .....
 .....

2. Označte křížkem, zda je uvedené tvrzení pravdivé. Nesprávné informace opravte a napište do volných řádků. Ano Ne

- a) Ve stresu vydává organismus více energie než obvykle
- b) Jakákoliv forma stresu poškozuje organismus
- c) Mezilidské vztahy mohou být příčinou stresu
- d) Podmínky prostředí ovlivňují průběh nemoci
- e) U každé nemoci je příčina zřejmá
- f) Rakovina nepatří mezi civilizační nemoci

Oddělování složek ze směsí

Při práci v laboratoři, v průmyslu i v běžném životě je často nutné **ze směsí** získat jednotlivé **složky**.

K oddělování **složek** směsí se používají různé **postupy**, při kterých se využívá rozdílných vlastností jednotlivých **složek směsi**.

PŘEBÍRÁNÍ - /separování/

Přebírání je **oddělování složek směsi pevných látek**, kdy se využívá jejich rozdílné barvy, hmotnosti, tvaru a vlastností.

Využití – při třídění odpadu, oddělování neželezných kovů (měď, olovo) od železa ve sběrných surovinách a železárnách.

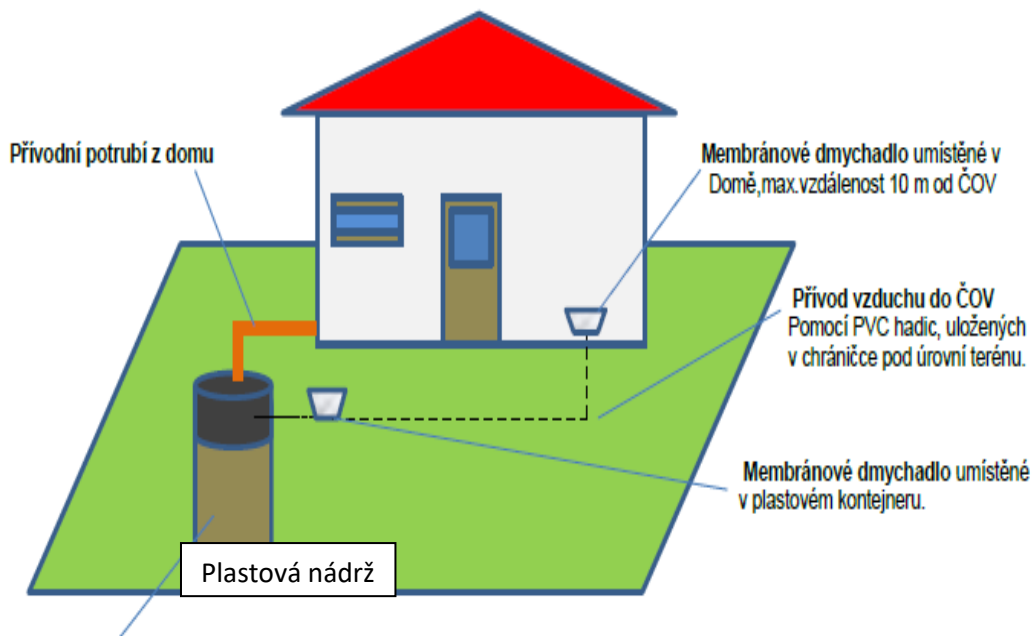
USAZOVÁNÍ - /sedimentace/

Usazování je oddělování vzájemně nerozpustných složek směsi na základě jejich rozdílné hustoty.

Využití – Čištění vody, kdy dochází k oddělení pevných nečistot v čističkách a vodárnách. Nebo při čištění ropy v rafineriích.

Usazování lze ovlivnit proudem vzduchu, při čištění obilí, nebo proudem tekoucí vody. K urychlení usazování lze použít odstředivou sílu, například při odstředování mléka, se z něho odděluje smetana obsahující tuk.

Čistička odpadních vod u domu.

- 1) Třídíte doma odpad? _____
- 2) Jaký materiál se třídí do žlutého kontejneru? _____
- 3) Jaký materiál se třídí do černého kontejneru? _____
- 4) Jaký materiál se třídí do zeleného kontejneru? _____
- 5) Napiš příklad využití **USAZOVÁNÍ**. _____

